	Manual d'indicacions per elaborar els continguts d'un curs virtual	Elaboració: 2015 Revisió: 2018 Data: Novembre 2015 Pàg. 1/16
	Man_prof_cursos_en línia	

MANUAL D'INDICACIONS PER ELABORAR ELS CONTINGUTS D'UN CURS VIRTUAL

GINSA
Grup Sagessa

Realitzat per: Sra. M. Jesús Almagro Sra. Montserrat Aluja	Aprovat per : Sra. Marta Serra Sr. Xavi Bru	Vistiplau: Direcció Recursos Humans Sra. Roser Casas
 Data i signatura 23-11-15	 Data i signatura 23-11-15	 Data i signatura 23-11-15

LA NOSTRA MISSIÓ: som un grup de titularitat pública format per persones compromeses a donar serveis d'excel·lència en els àmbits de l'atenció sanitària, social i d'acció educativa.

ÍNDEX

1.- Introducció

1.1.- Per què un manual?

1.2.- Com han de ser els cursos?

2.- Característiques estructurals

3.- Desenvolupament de continguts

3.1.- Estructura funcional

3.2.- Quins continguts s'han de desenvolupar en un curs?

3.2.1.- Presentació/Introducció de curs

3.2.2.- Objectius generals de curs

3.2.3.- Mòduls: Continguts

3.2.4.- Avaluació

3.2.5.- Recursos de suport

3.3.- Característiques formals del curs. Com escriure-ho?

3.3.1.- Característiques formals

3.3.2.- Presentació de materials

3.3.3.- Documentació necessària per a la publicació d'un curs al web

1.- INTRODUCCIÓ

1.1.- PER QUÈ UN MANUAL?

Com a autors de continguts dels cursos heu d'elaborar aquests materials didàctics; alguns elements convenientment tractats permeten facilitar i agilitzar-vos aquesta tasca.

Amb aquest manual es pretén proporcionar una sèrie de pautes que us facilitin la tasca, així com explicar el model estàndard de curs en línia perquè serveixi de referència i en conegueu l'estructura que s'ha d'aplicar.

El manual és un document de suport dirigit als autors d'aquests continguts, mitjançant el qual aprendran com desenvolupar i treballar:

- les funcionalitats generals del curs;
- l'estructura dels seus mòduls;
- els components del curs;
- les pautes d'estil i,
- les característiques dels materials a entregar.

El manual orienta l'autor en la seva tasca, a la vegada que optimitza el procés de desenvolupament i la producció posterior de cada curs virtual.

Els autors dels continguts dels cursos virtuals han de seguir al màxim les indicacions explicades en aquest manual.

1.2.- COM HAN DE SER ELS CURSOS?

Els materials d'un curs han de contenir, com a mínim, els objectius, els continguts bàsics de la matèria de què tractin, i els recursos necessaris per al seu seguiment (activitats, exercicis d'autoavaluació, etc.).

Que tinguin un disseny estructural i formal determinat, amb la intenció de facilitar l'aprenentatge dels alumnes.

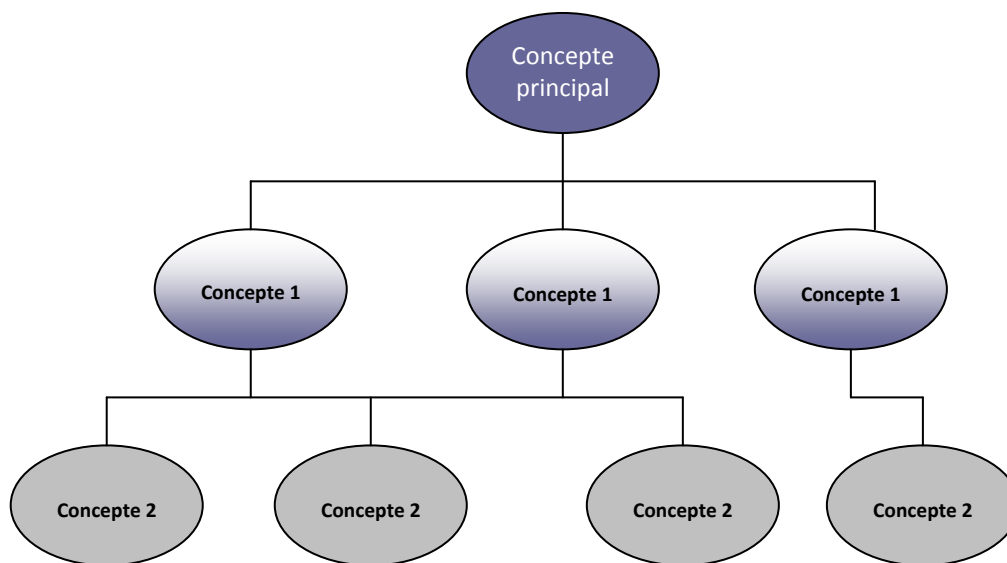
2.- CARACTERÍSTIQUES ESTRUCTURALS

És important que els continguts del curs s'exposin de forma ordenada i coherent, i així facilitar la comprensió de l'alumne.

Per aconseguir aquest objectiu és convenient utilitzar un mapa conceptual.

El mapa conceptual és una eina que recull els principals conceptes i idees que es presentaran al llarg d'un curs.

La finalitat és oferir una visió global del curs, que permeti i afavoreixi la comprensió i assimilació dels nous conceptes amb els quals l'alumne es trobarà al llarg del seu desenvolupament, així com afavorir que l'alumne pugui tenir un esquema previ que li serveixi de punt de partida per a l'estudi.

Un mapa conceptual és una classificació jeràrquica, gràfica i esquemàtica que representa la relació dels conceptes entre si.

És un recurs molt útil per presentar els continguts principals que es mostraran en cada tema.

El mapa conceptual ha de complir les següents condicions:

1. Que formi una estructura gràfica clara
2. Que faciliti l'aprenentatge a l'alumne

3. Que serveixi de fil conductor sobre els continguts del tema
4. Que sigui dinàmic i actualitzable

Com fer un MAPA CONCEPTUAL?

1. Marcar els objectius que es volen assolir amb l'acció formativa.
2. Fer una llista dels conceptes principals i idees més importants que es tractaran.
3. Recollir les idees principals que es vulguin destacar.
4. Ordenar els conceptes segons la seva importància.
5. Decidir quines són les relacions que existiran entre els conceptes.
6. Establir la jerarquia en les relacions.

3.- DESENVOLUPAMENT DE CONTINGUTS

Tots els continguts dels cursos es presentaran de forma sistemàtica i desenvoluparan les idees bàsiques que volem que l'alumne aprengui.

A partir del mapa conceptual és convenient treballar aquest desenvolupament amb exercicis i casos pràctics.

Els continguts es desenvoluparan tenint en compte les idees principals d'un contingut determinat; destacant de manera clara els conceptes importants; utilitzant els exemples com a eina de reforç i relacionant uns conceptes amb uns altres.

Les característiques generals dels continguts d'un curs són:

1. S'han d'exposar aquests continguts de manera clara i gradual.
2. Han d'anar solucionant, de manera autònoma, els dubtes que els puguin anar sorgint als alumnes.
3. Han de ser sistemàtics i breus, però suficients per aclarir els conceptes que hem determinat com a importants.
4. Han de permetre introduir recursos que facilitin l'aprenentatge.

3.1.- ESTRUCTURA FUNCIONAL

Els cursos en línia han d'estar dividits en diferents mòduls, per facilitar la comprensió i l'assimilació dels continguts per part dels alumnes.

Els mòduls s'han d'estructurar en temes que ajudin a organitzar el temps d'estudi i se centrin en continguts

Manual d'indicacions per elaborar els continguts d'un curs virtual

teòrics concrets, en desenvolupament de casos pràctics i en un sistema d'autoavaluació que permet al participant conèixer el seu progrés i els resultats de l'aprenentatge.

L'estructura dels materials didàctics que componen un curs es desenvolupen pensant que els alumnes són adults en actiu, pel que s'ha de pensar en unitats petites de formació que puguin completar-se en un curt espai de temps, per exemple, en mitja hora.

Cada mòdul no hauria de tenir una durada superior a 4 hores, i s'aconsella que cada mòdul s'associï a un dels conceptes clau que s'han definit per al curs.

Per facilitar la comprensió i la realització del curs és recomanable incloure un exercici al final de cada un dels mòduls efectuats.

Un curs es compon de mòduls de 4 hores i, aquests, al seu torn en temes de mitja hora de durada

Una hora de formació en línia es tradueix en 18-20 pàgines de PowerPoint.

3.2.- QUINS CONTINGUTS CAL DESENVOLUPAR EN UN CURS?

Un curs tindrà: continguts generals del curs i recursos de suport.

L'estructura serà la mateixa per a tots els casos:

- L'estructura del curs serà: Presentació de curs + Índex de curs + Objectius generals de curs + Mòduls + Avaluació final
- L'estructura dels mòduls serà: índex + objectius específics de mòduls + continguts (temes i activitats) + idees clau + avaluació

3.2.1.- Presentació / Introducció de curs

Una pantalla de PowerPoint amb 3-4 línies explicant sobre quins continguts versa el curs, quines situacions tracta i com es plantegen els continguts.

Indicació del temps estimat que trigarà el participant a fer el curs.

Presentació als responsables d'autoria del curs.

3.2.2.- Objectius generals de curs

S'indicaran els objectius generals que ha d'aconseguir l'alumne en acabar el curs.

Són frases breus que comencen en infinitiu i que tenen en compte el coneixement adquirit i la seva aplicació, o les competències a adquirir.

- [Verbs a evitar: Apreciar, aprendre, clarificar, capacitar, ensenyar i saber]
- [Verbs de comprensió: Il·lustrar, predir, interpretar, pronosticar, resumir, resoldre, transformar, definir, explicar, extrapolar, exemplificar, traduir, dibuixar]
- [Verbs d'aplicació: aplicar, utilitzar, construir, transferir, produir, organitzar, gestionar, descobrir, mesurar]
- [Verbs d'anàlisi: Analitzar, deduir, destacar, detectar, detallar, distingir, descompondre]
- [Verbs de síntesi: sintetitzar, induir, concloure, combinar, generalitzar, diagnosticar]
- [Verbs d'avaluació: avaluar, decidir, escollir, comparar, defensar, triar, taxar, justificar, donar suport]

3.2.3.- Mòduls: Continguts

Els continguts es desglossaran en mòduls de 4 hores i aquests al seu torn en temes -de mitja hora de durada-, de similar extensió en la mesura del possible. Aquests temes poden dividir-se en apartats.

Els continguts han de donar resposta a les necessitats que es deriven dels objectius proposats.

És important que al llarg del contingut s'insereixin exemples relacionats amb la matèria, es plantegin reflexions i es facin referències al treball diari.

Els títols dels temes han de ser curts i precisos.

Els mòduls han de tenir una síntesi dels continguts principals que s'han desenvolupat en el mòdul a manera d'idees clau. S'aconsella que ocupi una pàgina com a màxim.

3.2.4.- Avaluació

Ha de permetre al formador comprovar que els participants han aconseguit assolir els objectius previstos.

Llevat que es decideixi el contrari, cada curs virtual ha de tenir dos nivells d'avaluació. Nivell 1: satisfacció (aplicable a tot el curs) i Nivell 2: aprenentatge (aplicable a curs i / o mòdul).

Pel que fa al nivell de satisfacció, es realitzarà en finalitzar el curs per avaluar el grau de satisfacció dels alumnes.

Pel que fa al nivell d'aprenentatge, es podran realitzar dos qüestionaris virtuals.

El primer, es realitzarà en iniciar-se el curs amb l'objectiu de mesurar els coneixements de l'alumne, i el segon en finalitzar el curs (és aconsellable que sigui el mateix). D'aquesta manera coneixerem els progressos de l'alumne.

En el cas que no sigui possible mesurar de manera general el curs, l'avaluació final s'incorporarà al final de cada mòdul, podent-se realitzar la mitjana de les notes aconseguides en les avaluacions dels mòduls.

Consells per a la realització dels qüestionaris:

- Fer preguntes directes que no donin lloc a malentesos.
- No fer més de 10 preguntes.
- Intentar associar les preguntes amb les idees clau dels continguts.
- No incloure termes que no s'han fet servir al curs.

3.2.5.- Recursos de suport:

Glossari / Diccionari

Definició dels principals conceptes que apareixen al llarg del material.

Cal assegurar la uniformitat dels termes en la redacció dels continguts, de manera que sempre que aparegui un determinat concepte sigui cridat d'igual manera. S'han de preparar per ordre alfabètic.

Bibliografia

Dades bibliogràfiques de les obres / articles als quals es fa referència al llarg del curs. Referències bibliogràfiques relacionades d'interès.

3.3.- CARACTERÍSTIQUES FORMALS DEL CURS. COM ESCRIURE?

Extensió: el contingut del curs ve definit pels mínims que aconsella el tema tractat, tot i que cal afegir els apartats comuns: presentació, objectius, avaluació (glossari i bibliografia com opcionals).

Els continguts s'han d'ajustar a l'extensió prevista per al tema:

Manual d'indicacions per elaborar els continguts d'un curs virtual

La durada prevista per a un curs no només té el material, sinó també el temps de realització de l'avaluació, el temps per fer els exercicis i el material optatiu

Els cursos s'han compondre de mòduls, els quals repetiran la mateixa estructura al llarg del material didàctic. Cada mòdul agruparà un seguit d'elements que facilitaran la integració d'aquesta informació, i crearan espais per a la reflexió i la pràctica. Al seu torn els mòduls estaran dividits en temes i aquests al seu torn en apartats.

La durada aconsellada per a un mòdul d'un curs en línia és de 4 hores.

La durada aconsellada per a un tema és de 30 minuts.

Es pot considerar que hi ha tres nivells de contingut:

- Informatiu
- Formatiu
- Reflexiu

A l'hora de redactar els continguts, cal tenir en compte les necessitats dels destinataris i utilitzar un estil directe que li motivi sense perdre el registre adequat al material docent.

Com a punt de referència es poden seguir aquestes indicacions:

- Implicació de l'autor per captar l'atenció per mitjà de la primera persona del plural:
Exemple: exposarem, veurem, etc.
- És convenient seguir un ordre lògic en el desenvolupament de continguts: de les idees més generals a les més concretes.
- Tractament dels estudiants de vosaltres o de tu.
Exemple: Recorda que...
- Paràgrafs no massa llargs (4 línies com a màxim)
- Les frases han d'estar ben estructurades i no han de ser ni massa llargues (unes 30 paraules com a màxim) ni massa curtes.
- Lèxic específic unificat i comprovat: un terme s'ha d'escriure sempre de la mateixa manera.
- Abreviatura i sigles desenvolupades la primera vegada que surten al text.

Exemple: GE (Gestor Extern)

- Ús d'un llenguatge que eviti qualsevol connotació o expressió discriminatòria.
- Traducció dels termes específics dels mapes, quadres, esquemes que originalment estiguessin escrits en un altre idioma.

S'aconsella introduir algun recurs gràfic de suport cada cinc pàgines de PowerPoint.

Com a recursos gràfics es pot optar per esquemes, gràfics, dibuixos, taules, il·lustracions o fotografies.

Els casos pràctics es desenvoluparan tenint en compte l'estructura següent:

- Títol: es buscarà un títol per a cada cas pràctic.
- Plantejament: es descriurà una situació prototípica de l'activitat
- Preferentment es pot utilitzar la narració per il·lustrar la situació.
- Activitat: per a cada cas es plantejarà una activitat que haurà de fer l'usuari, és a dir, no es tracta de posar un exemple de situació, sinó una activitat que hagi de resoldre alguna cosa o prendre algun tipus de decisió.

3.3.1.- Característiques formals

Els continguts s'han de dissenyar intentant diferenciar la informació bàsica de la complementària, aplicant els recursos a mesura que s'elaboren els continguts i destacant el més rellevant.

Es podran utilitzar dos tipus de text:

- Text base: és el text principal dels materials. Segueix la tipografia general.
- Text clau: text a destacar, la tipografia és més gran i de diferent color.

Figures

Un recurs fonamental és acompanyar el text de material gràfic: il·lustracions, gràfics, esquemes, figures, fotografia, etc.

Les il·lustracions incloses en els materials han de tenir la qualitat suficient per a la seva correcta reproducció i si han estat preses d'una altra publicació s'haurà d'explicitar la seva procedència i autoria.

Recursos

Es poden utilitzar diferents recursos, dins dels materials, com a complement i reforç. De manera gràfica aquests recursos podran associar-se a un símbol gràfic que ajudi a la comprensió i a la identificació per part dels alumnes (se'n proposen alguns, a manera d'exemple)

Text clau		Destaca les principals idees de contingut clau: una definició, una petita síntesi dels conceptes, etc. No hauria de superar les 2 línies. Destacat en negreta
Contingut complementari		És un text que amplia la idea del text principal. Contingut: documents relacionats, biografia d'autors, aclariments, etc.
Exemple		Té la finalitat d'il·lustrar o exemplificar una idea, concepte, procediment, etc. No ha de superar les 6 línies.
Exercici/ activitat		Exercici / activitat per reforçar coneixements desenvolupats en els continguts.
Gràfics, taules i esquemes		S'utilitzen per estructurar els continguts gràficament. Per l'espai que ocupen, és aconsellable seleccionar els gràfics i distribuir-los de forma adequada.
Il·lustracions		Fotos, dibuixos, etc. S'utilitzen per il·lustrar un contingut o poden tenir una funció lúdica per amenitzar el material.
Lectures recomanades		Recomana la consulta d'un document, llibre, revista, vídeo, etc.
Reflexió		Identifica un aspecte dels continguts on l'alumne s'ha de fixar especialment.
Idees clau		Resum el més important del mòdul al final. Conté les idees bàsiques que l'alumne ha de recordar.
Annexos		Aporten informació complementària per aprofundir en l'estudi del mòdul. En el cas que es proposin articles de revistes, textos de llibres, etc. cal proporcionar-ne la referència completa i una fotocòpia.

Recorda que és important comptar amb els drets d'autor per replicar textos o imatges de tercers.

3.3.2.- Presentació dels materials

Els materials que es desenvolupin per a presentacions i / o per a materials de lectura i consulta han de seguir un plantejament gràfic corporatiu pel que són d'obligat compliment per als materials de creació pròpia.

El model de plantilles que hauràs d'utilitzar per al desenvolupament dels materials, es poden trobar al Grupinet, a l'espai d'imatge corporativa.

Tots els documents han d'acomplir els següents requeriments:

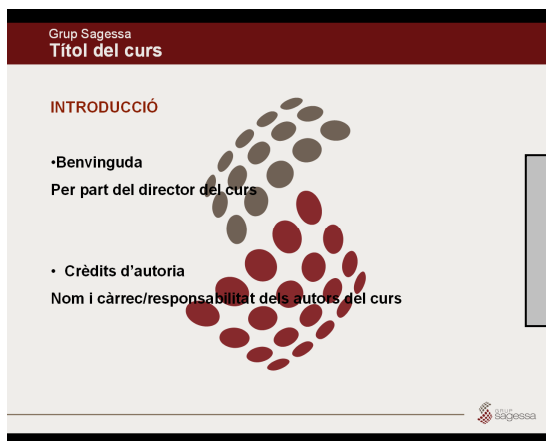
- Lletra Arial 12
- Espai 1,5

Tots els documents i PowerPoint dels cursos s'han de penjar en format PDF.

En cas de penjar un vídeo de YouTube, el professor haurà d'afegir una nota dirigida a l'alumne, informant que per política d'empresa, aquest vídeo tan sols es podrà veure des d'un ordinador extern.

A continuació, explicarem com s'ha d'utilitzar la plantilla de PowerPoint per presentar els materials.

Introducció

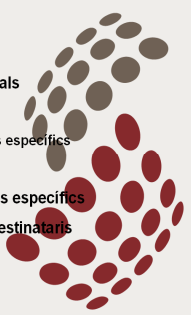
- Presentació del curs on es dona la benvinguda i s'exposen els objectius generals.
- Ha de respondre a les preguntes de: què va a explicar-se i per què va a explicar-se, en termes generals.

Objectius

Grup Sagessa
Títol del curs

OBJECTIUS

- Objectius generals
 - Objectiu 1
 - Objectius específics
 - Objectiu 2
 - Objectius específics
- Professionals destinataris

Grup Sagessa

Recull els objectius generals del curs i sempre que sigui possible han d'estar redactats en forma de competències i no de conceptes.

Índex

Grup Sagessa
Títol del curs

INDEX

- Capítol/Unitat 1
 - Apartat 1
 - Apartat 2
- Capítol/Unitat 2
 - Apartat 1
 - Apartat 2
- Idees clau
- Avaluació

Grup Sagessa

Ha de recollir l'estructura interna del curs, dividit en mòduls i incloure els títols de temes i apartats.

Continguts

Grup Sagessa
Títol del curs

Capítol 1

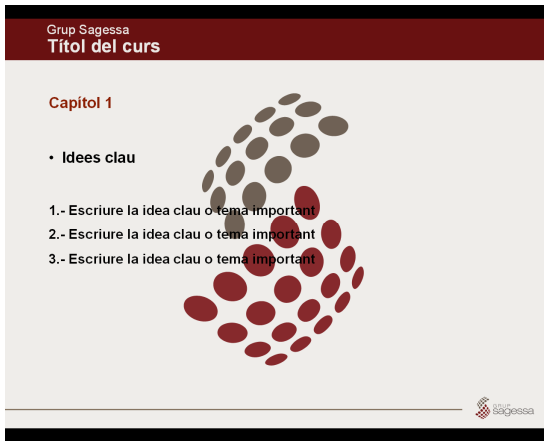
- Apartat 1
Text general amb els continguts de l'apartat 1

Grup Sagessa

Els continguts han de donar resposta a les necessitats que es deriven dels objectius de formació proposats.
És important que al llarg de l'explicació del contingut:
o S'insereixin exemples
o Es relacionin els continguts amb el dia a dia de l'alumne
o Es plantegin reflexions

Idees clau

Ha de ser una síntesi dels continguts principals que s'han desenvolupat en el mòdul.

S'aconsella que ocupi una pàgina com a màxim.

3.3.3.- Documentació necessària per la publicació d'un curs al web de formació

Tots els cursos hauran de seguir un esquema determinat per tal de poder publicar-lo al web de formació. La informació inclosa en cadascun dels apartats serà concisa, concreta i clara.

Veurem un exemple d'un curs en el que es detallen cadascun dels apartats

Curs: Cures continuades. Tractament de Suport i Cures paliatives

1.- Presentació de curs:

Al llarg del curs es presentaran els aspectes més importants i científicament rellevants per al maneig integral del pacient amb càncer per a millorar la seva qualitat de vida a través de la prevenció i l'alleugeriment del sofriment. En l'elaboració dels continguts han participat especialistes de reconegut prestigi en l'àmbit de l'oncologia

2.- Objectius:

Objectiu General

L'objectiu del curs és que els professionals que atenen malalts amb càncer siguin capaços de manejar tots els problemes derivats dels tractaments o de la malaltia oncològica en qualsevol de les seves fases, fer-se càrrec del conjunt de les necessitats del pacient en situació terminal i contribuir eficaçment a millorar la seva qualitat de vida.

3.- Destinataris:

Metges especialistes d'oncologia mèdica o altres especialistes interessats en aquest àmbit de l'oncologia

4.- Metodologia:

En línia, autoformativa. L'alumne es programa el calendari en funció de la seva disponibilitat.

El curs compta amb el suport d'un tutor expert per la resolució de dubtes i consultes.

S'ofereix una experiència d'aprenentatge dinàmica i es proporciona un accés directe i permanent als materials didàctics en format multimèdia i a fòrums de participació entre professionals i experts

5.- Calendari

Durada: 10 hores.

Curs obert de forma permanent

6.- Programa

Mòdul 1. Concepte de cures continuades

Tractament de suport

Cures pal·liatives

Història, principis bases I de la medicina pal·liativa

Mòdul 2. Tractament de Suport

Prevenió i tractament de l'emesi

Infeccions en el pacient amb càncer. La neutropènia febril

Maneig d'altres toxicitats

Mòdul 3. Principis generals del control de símptomes.

Característiques dels símptomes

Principis metodològics en el control dels símptomes

Criteris generals sobre l'ús de fàrmacs. La via subcutània

Mòdul 4. Dolor al Pacient amb Càncer

Fisiopatologia del dolor i tipus de dolor oncològic

Avaluació del dolor i bases del tractament

Analgèsics no opioides i analgèsics opioides

Fàrmacs coadjuvants i coanalgèsics

7.- Acreditació

Activitat acreditada pel Consell Català de Formació Continuada de les professions sanitàries i la Comissió de Formació Continuada del Sistema Nacional de Salut amb 1,8 Crèdits.

8.- Equip acadèmic

Direcció:

- Dra...

Professors:

- Dra....

HISTÒRIC DE MODIFICACIONS

Versió	Motiu	Data	Autors
0	Elaboració	Juliol 2015	Sra. M. Jesús Almagro Sra. Montserrat Aluja
1	Revisió, canvi anagrames i actualització...		
2	xxx		